

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/09-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. S. S., PhD., M., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., K., ktorou namieta porušenie základného práva na slobodu prejavu a základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu pred spôsobením ujmy podľa čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva rovnakého prístupu k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vykonávať funkciu ako svoje povolanie podľa čl. 145a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva rovnosti podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a podľa čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé prejednanie vecí, práva byť bez meškania podrobne oboznámený s obvinením, práva mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby a práva kontradiktórnosti konania – vylúčať a dať vylúčať svedkov proti sebe podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva užívania každého práva priznaného zákonom bez akejkoľvek diskriminácie podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 17997/2008-10 z 10. júna 2008 a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 317 z 2. júla 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. S. S., PhD., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2008 doručená sťažnosť JUDr. S. S., PhD. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na slobodu prejavu a základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred spôsobením ujmy podľa čl. 12 ods. 4 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva rovnakého prístupu k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, základného práva vykonávať funkciu ako svoje povolanie podľa čl. 145a ods. 2 ústavy, základného práva rovnosti podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a podľa čl. 12 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé prejednanie veci, práva byť bez meškania podrobne oboznámený s obvinením, práva mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby a práva kontradiktórnosti konania – vyslúchať a dať vyslúchať svedkov proti sebe podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva užívania každého práva priznaného zákonom bez akejkoľvek diskriminácie podľa čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 17997/2008-10 z 10. júna 2008 a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 317 z 2. júla 2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 16. júna 2008 mu bolo doručené rozhodnutie ministra č. 17997/2008/10 z 10. júna 2008, ktorým mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu podľa § 22 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z.

o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), a to na základe návrhu predsedu Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) z 3. júna 2008 na začatie disciplinárneho konania pre dôvodné podozrenie, že začiatkom decembra 2007 mal sťažovateľ sprístupniť obsah odvolania podaného advokátom JUDr. K. v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 T/121/2007 proti rozsudku z 22. novembra 2007 svojim známym sudcom a prokurátorom, sudcovskej rade na okresnom súde aj poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. D. L., od ktorého sa to dozvedela širšia verejnosť prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov. Predseda okresného súdu žiadal uložiť sťažovateľovi disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. c) zákona o sudcoch – odvolanie z funkcie sudcu z dôvodu, že je nesporné, že sťažovateľovo konanie je v zásadnom rozpore so zachovávaním povinnosti mlčanlivosti podľa § 30 ods. 10 zákona o sudcoch. Podaním návrhu na začatie disciplinárneho konania s navrhovaným dôsledkom – návrhom na odvolanie z funkcie sudcu, boli splnené zákonné dôvody na vydanie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu.

Po doručení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sťažovateľ podal 20. júna 2008 súdnej rade návrh na zrušenie tohto rozhodnutia z dôvodu, že skutočnosti v ňom uvádzané sú nepravdivé a neexistuje dôvod na podanie návrhu na disciplinárne konanie. Ďalej uviedol, že nebol ani upovedomený o začatí disciplinárneho konania voči jeho osobe. Súdna rada po vypočutí sťažovateľa nezrušila rozhodnutie ministra a v rozhodnutí č. 317 z 2. júla 2008 konštatovala, že návrh sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia ministra nezískal dostatočný počet hlasov.

Podľa názoru sťažovateľa minister v súvislosti s vydaným rozhodnutím (č. 17997/08-10 z 10. júna 2008) porušil viaceré právne normy [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnom konaní“ alebo „Správny poriadok“), zákon o sudcoch, ústavu a dohovor], keď rozhodol len na základe nedôvodného návrhu predsedu okresného súdu bez toho, aby sa mal možnosť vyjadriť k tomuto návrhu, aby mu bol tento návrh predložený, aby sa mal možnosť oboznámiť s dôkazmi, o ktoré sa tento návrh opiera, aby mohol predložiť svoje návrhy, pričom navyše samotné rozhodnutie nespĺňa náležitosti správneho rozhodnutia, keď

v odôvodnení nie je uvedené ani akého disciplinárneho previnenia sa mal dopustiť, chýba v ňom akýkoľvek dôkaz, ktorý ani neexistuje, chýbajú úvahy, ktorými sa správny orgán pri vydaní rozhodnutia spravoval, chýba poučenie, pričom ide o nezákonné a nepreskúmateľné rozhodnutie z dôvodu nezrozumiteľnosti a nedostatku dôvodov.

V súvislosti s namietaným rozhodnutím ministra sťažovateľ poukázal na konkrétne zákonné ustanovenia zákona o správnom konaní, ktoré boli podľa jeho názoru porušené, ako aj na rozhodovacu prax správnych súdov (2 SŽ-0-KS 92/2004, 4 So 226/04, 2 Sžo 36/2007, M-Sždov 7/03) a v neposlednom rade aj na už uvedené porušenia jeho základných práv a slobôd.

V súvislosti s namietaným rozhodnutím súdnej rady sťažovateľ uviedol, že toto rozhodnutie považuje za nezákonné, nejasné, nepreskúmateľné z dôvodu nezrozumiteľnosti a zároveň neodôvodnené, a navyše poukázal na skutočnosť, že toto rozhodnutie je z 2. júla 2008 napriek tomu, že bolo rozhodované až 3. júla 2008. Súdna rada by podľa jeho názoru mala postupovať podľa ustanovení zákona o správnom konaní, jej rozhodnutie by malo spĺňať náležitosti správneho rozhodnutia a sudca by mal mať právo na odôvodnenie rozhodnutia, t. j. na základe akých dôvodov nedošlo k zrušeniu zjavne nezákonného rozhodnutia ústredného orgánu štátnej správy. Poukázal na súdnu rozhodovacu prax (4 So 226/04, R 2/2007, R 62/1998, R 51/2005, R 57/2004, R 33/2006, R 42/2003), ktorou dôvodil nepreskúmateľnosť tohto rozhodnutia a potrebu jeho zrušenia, ako aj na porušenia konkrétnych ustanovení zákona o správnom konaní, čím je toto rozhodnutie založené na nedostatočne zistenom skutkovom stave, nesprávnom právnom posúdení, na vymyslených skutočnostiach, a namiesto 3. júla 2008 je datované 2. júla 2008. V neposlednom rade poukázal aj na už uvedené porušenia svojich základných práv a slobôd.

2. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby vydal tento nález:

„1. Rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 17997/2008-10 z 10. 6. 2008 o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcovi Okresného súdu Michalovce

JUDr. S. S. a konaním pred týmto rozhodnutím boli porušené práva JUDr. S. S. na slobodu prejavu a práva na informácie podľa článku 26 ods. 1, 2 Ústavy SR, právo na ochranu pred spôsobením ujmy podľa článku 12 ods. 4 Ústavy SR, právo vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR, právo rovnakého prístupu k voleným a iným verejným funkciám podľa článku 30 ods. 4 Ústavy SR, právo vykonávať funkciu ako svoje povolanie podľa článku 145a ods. 2 Ústavy SR, právo rovnosti podľa článku 47 ods. 2, 3 a podľa článku 12 Ústavy SR, právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1, 3 písm. a/ b/ d/ a to právo na spravodlivé prejednanie veci podľa článku 6 ods. 1, právo byť bez meškania podrobne oboznámený s obvinením podľa článku 6 ods. 3 písm. a/, právo mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby podľa článku 6 ods. 3 písm. b/, právo kontradiktórnosti konania - vylúčať a dať vylúčať svedkov proti sebe podľa článku 6 ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo užívania každého práva priznaného zákonom bez akejkoľvek diskriminácie podľa článku 1 ods. 1, 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesením Súdnej rady SR č. 317 z 2. 7. 2008, ktorým konštatovala, že návrh sudcu Okresného súdu Michalovce JUDr. S. S. na zrušenie rozhodnutia ministra spravodlivosti SR nezískal dostatočný počet hlasov a konaním pred týmto uznesením boli porušené práva JUDr. S. S. na slobodu prejavu a práva na informácie podľa Článku 26 ods. 1, 2 Ústavy SR, právo na ochranu pred spôsobením ujmy podľa článku 12 ods. 4 Ústavy SR, právo vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR, právo rovnakého prístupu k voleným a iným verejným funkciám podľa článku 30 ods. 4 Ústavy SR, právo vykonávať funkciu ako svoje povolanie podľa Článku 145a ods. 2 Ústavy SR, právo rovnosti podľa článku 47 ods. 2, 3 a podľa článku 12 Ústavy SR, právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1, 3 písm. a/ b/ d/ / a to právo na spravodlivé prejednanie veci podľa článku 6 ods. 1, právo byť bez meškania podrobne oboznámený s obvinením podľa článku 6 ods. 3 písm. a/, právo mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby podľa článku 6 ods. 3 písm. b/, právo kontradiktórnosti konania - vylúčať a dať vylúčať svedkov proti sebe podľa článku 6 ods. 3 písm. d/ Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo užívania každého práva priznaného zákonom bez akejkoľvek diskriminácie

podľa článku 1 ods. 1, 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Zrušuje rozhodnutie ministra spravodlivosti SR č. 17997/2008-10 z 10. 6. 2008 o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu Okresného súdu Michalovce JUDr. S. S. a súčasne zrušuje uznesenie Súdnej rady SR č. 317 z 2. 7. 2008, ktorým konštatovala, že návrh na zrušenie rozhodnutia ministra spravodlivosti SR o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcovi JUDr. S. S. nezískal dostatočný počet hlasov.

4. Priznáva JUDr. S. S. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 000,- Sk od ministra spravodlivosti SR a 500 000,- Sk od súdnej rady SR, finančné sumy, ktoré sú povinní uhradiť sťažovateľovi do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Priznáva JUDr. S. S. náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia, trovy ktoré sú porušovatelia základných práv a slobôd povinní uhradiť sťažovateľovi do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

3. Žiadosť o priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil takto: „vzhľadom na závažnosť porušenia mojich vyššie uvedených práv ako sudcu chránených Ústavou..., dohovorom..., vzhľadom na to, že som na základe nezákonných rozhodnutí nemohol vykonávať funkciu sudcu, že som mal neistotu ohľadne môjho povolania, že bolo poškodené moje dobré meno nestranného a neovplyvniteľného sudcu v rámci rezortu súdnictva, prokuratúry, polície ale aj ďalších známych osôb, žiadam o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 500 000,- Sk od ministra spravodlivosti a 500 000,- Sk od súdnej rady SR.“

4. Podaním z 20. februára 2008 (doručeným ústavnému súdu 26. februára 2008) sťažovateľ doplnil sťažnosť o skutočnosť, že „... Predseda Okresného súdu... doručil Disciplinárnemu súdu... 3. 6. 2008 prvý návrh na moje disciplinárne konanie pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 Zákona o sudcoch..., na základe čoho mi minister spravodlivosti rozhodnutím z 10. 6. 2008 pozastavil výkon činnosti sudcu. Minister spravodlivosti môže sudcovi pozastaviť výkon činnosti len v prípade, ak sudcovi hrozí odvolanie z výkonu funkcie, čo však nie je možné v prípade disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1, ale len v prípade § 116 ods. 2, z čoho je zrejmé, že minister

spravodlivosti rozhodol nezákonne a aj z tohto dôvodu je rozhodnutie o pozastavení výkonu funkcie sudcu od začiatku nezákonné.“. Uvedené sťažovateľ v podstate zopakoval aj v podaní z 24. marca 2009.

5. V rámci prípravy na predbežné prerokovanie návrhu sa k sťažnosti vyjadril minister (stanoviskom č. 17997/2008-10 z 15. októbra 2008) a súdna rada (stanoviskom z 26. septembra 2008).

5.1 Minister v podstatnom uviedol, že *«... Predmetná sťažnosť je z pohľadu rozhodnutia ministra... neopodstatnená a Ústavný súd... by ju nemal prijať na ďalšie konanie. Takéto stanovisko vychádza z dôvodu absencie pasívnej legitímácie ministra... Argumentom je, že ústavnoprávny rozmer prípadu nie je v rozhodnutí ministra... ako orgánu správy súdnictva. V obdobnom rozhodnutí Ústavného súdu... pod sp. zn. III. ÚS 96/06...*

Sťažovateľ namieta, že uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky je „nezákonné, nejasné, nepreskúmateľné z dôvodu nezrozumiteľnosti a zároveň neodôvodnené, keďže už samotný výrok o konštatácii nezískania dostatočného počtu hlasov...“. Aj v tomto prípade argumentuje súdnymi precedensmi správneho súdnictva s hlbokou a vážnou ignoráciou pomerne bohatej ústavnoprávnej doktríny k otázke charakteru uznesení Súdnej rady... Preto je potrebné upozorniť na súdny precedens Ústavného súdu... sp. zn. III. ÚS 238/05, v ktorom bola za základný nedostatok sťažnosti považovaná skutočnosť, že „sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala postup súdnej rady vyplývajúci zo zákonnej úpravy a nezaoberala sa ústavným vymedzením problému“.

V tomto rozhodnutí Ústavný súd... potvrdil aj súdny precedens sp. zn. III. ÚS 79/04, ktorý definoval uznesenie Súdnej rady... i konzekvencie z tejto definície vyplývajúce. Podľa neho „Uznesenie súdnej rady ako výsledok hlasovania orgánu verejnej moci je právnou skutočnosťou verejného práva vo forme rozhodnutia adresovaného prezidentovi. Nejde o individuálny právny akt (ako výsledok činnosti príslušného orgánu, ktorým sa zakladajú, menia alebo rušia, prípadne autoritatívne zisťujú oprávnenia a povinnosti subjektov), ale o osobitný druh právneho konania.

Výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov (nielen rozhodnutie súdnej rady o predložení návrhu kandidáta na sudcu prezidentovi) sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť. Ústavná a zákonná úprava nepripúšťa v predmetných súvislostiach ani možnosť odvolania proti rozhodnutiu. “...

V prípade dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nejde o rozhodnutie o strate sudcovskej funkcie, ale o rozhodnutie, ktoré umožňuje objektívne posúdenie nezávislým disciplinárnym súdom, či sudca má alebo nemá legitimitu súdiť. Obava Súdnej rady... bola v tomto prípade tak veľká, že väčšinou svojich hlasov umožnila, aby sudca mohol obhájiť svoje tvrdenia pred disciplinárnym súdom a keďže k podozreniu zo spáchania disciplinárneho deliktu došlo priamo s výkonom súdnictva, rozhodla tak, že jediným možným spôsobom ako zamedziť pokračovaniu v tomto správaní je dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu.

Z hľadiska procesnoprávneho je potrebné upozorniť aj na rozhodnutie Ústavného súdu... sp. zn. I. ÚS 62/06 o uplatňovaní princípu subsidiarity Ústavného súdu... pri preskúmvaní rozhodnutí Súdnej rady...

Z hľadiska hmotnoprávneho zasa na to, že dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu je síce súčasťou sudcovskej funkcie, ale nie je aj súčasťou práva na prístup k verejnej funkcii v zmysle čl. 30 ods. 4 Ústavy..., čo Ústavný súd... konštatoval napríklad v rozhodnutiach sp. zn. II. ÚS 119/04 a II. ÚS 100/04 v súvislosti s kariérnym postupom sudcu.

Namietané porušenie článku 26 Ústavy... je vlastne predmetom sporu, pretože s právom na slobodu prejavu je bezprostredne spojený inštitút mlčanlivosti a o jeho porušení by mal v merite veci rozhodnúť disciplinárny súd.

Napokon namietanie porušenia článku 12 Ústavy... je možné len v spojitosti s porušením iného ústavného práva a nie v spojitosti s porušením ustanovení zákonného predpisu ako ho namieta sťažovateľ.».

5.2 Súdna rada v podstatnom uviedla, že „... K podaniu sťažovateľa... predovšetkým treba uviesť, že postavenie Súdnej rady SR, jej pôsobnosť a spôsob jej rokovania vyplývajú

z Ústavy ... ďalej zo zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj z jej Rokovacieho poriadku prijatého a účinného dňom 15. novembra 2005. Súdna rada je ústavný orgán verejnej moci, ktorý reprezentuje nezávislosť súdnictva voči ostatným orgánom verejnej moci Z uvedeného je zrejmé že tvrdenie sťažovateľa spočívajúce v tom, že Súdna rada SR je orgánom štátnej správy nie je opodstatnené.

Zo žiadneho z vyššie uvedených predpisov nevyplýva, že by sa na zasadnutie Súdnej rady SR, prípadne na jej rozhodnutia (uznesenia) mal vzťahovať zákon... o správnom konaní, vrátane náležitostí jej rozhodnutí... Keďže návrh sťažovateľa smerujúci k zrušeniu rozhodnutia ministra spravodlivosti SR o pozastavení jeho činnosti nezískal potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov Súdnej rady, jeho návrh prijatý nebol a nebolo ho treba výslovne zamietnuť, ako sa nesprávne domnieva sťažovateľ. ... Sťažovateľ bol pred jeho vydaním riadne vypočutý, vo svojom prejave nebol nikým obmedzovaný a o skutočnostiach, o ktorých súdna rada rokovala, bol oboznámený, takže nedošlo k porušeniu jeho ústavného práva... Navyše, ustálená judikatúra Ústavného súdu SR uvádza, že v prípadoch nevyhovenia kandidátovi na funkciu sudcu, Súdna rada nie je povinná odôvodňovať svoje rozhodnutia. Skutkový údaj o tom, že štátny tajomník MS SR je sudcami volený člen súdnej rady nie je správny, lebo za člena súdnej rady bol vymenovaný vládou SR.

Uznesenie Súdnej rady č. 317 z jej 16. zasadnutia má predbežnú povahu; vyjadruje skutočnosť, že do rozhodnutia disciplinárneho senátu zostáva rozhodnutie ministra spravodlivosti o dočasnom pozastavení činnosti sťažovateľa nedotknuté. To však neznamená, že v disciplinárnom konaní nemôže dôjsť k oslobodeniu sťažovateľa. Ak totiž sťažovateľ bude v disciplinárnom konaní oslobodený, doplatí sa mu rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený... Z tohto pohľadu nemožno hovoriť ani o porušení ústavných práv (majetkových)... Navyše, v zmysle ustanovenia § 22 ods. 3 súdna rada môže zrušiť rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu a nemusí tak urobiť vždy, ak dotknutý sudca o to požiada...

Keďže nemožno súhlasiť so závermi sťažovateľa uvedenými v ústavnej sťažnosti, navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky tejto sťažnosti nevyhovel.“.

6. Sťažovateľ, ktorému boli predchádzajúce vyjadrenia doručené 22. apríla 2009, faxom z 2. mája 2009 požiadal ústavný súd o predĺženie lehoty na vyjadrenie. Vzhľadom na dôvody odmietnutia sťažnosti (II. časť odôvodnenia) nepovažoval ústavný súd vecné hľadiská účastníkov za právne významné.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd z obsahu podanej sťažnosti ustálil, že sťažovateľ predovšetkým namieta zákonnosť rozhodnutia ministra č. 17997/2008-10 z 10. júna 2008 (a na jeho

základe aj uznesenia súdnej rady č. 317 z 2. júla 2008), ktorým mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, a to na základe návrhu predsedu okresného súdu z 3. júna 2008 na začatie disciplinárneho konania proti osobe sťažovateľa. V tomto ohľade sťažovateľ tvrdí, že predsedom okresného súdu uvádzané skutočnosti sú nepravdivé, že neexistuje dôvod na podanie návrhu na disciplinárne konanie, že nebol ani upovedomený o začatí disciplinárneho konania voči jeho osobe, že minister porušil viaceré právne normy, pričom samotné rozhodnutie nespĺňa náležitosti správneho rozhodnutia, a teda ide o nezákonné a nepreskúmateľné rozhodnutie z dôvodu nezrozumiteľnosti a nedostatku dôvodov (bod 1).

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Podobne, ak zistí, že sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), musí ústavný súd takúto sťažnosť odmietnuť pre jej neprípustnosť. O takýto prípad išlo aj v prerokovanej veci.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci...

Správne súdnictvo ako neoddeliteľný atribút právneho štátu zabezpečuje realizáciu ústavného princípu domáhať sa súdnej ochrany práv fyzických a právnických osôb na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú predmetom správneho súdnictva právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, ktorými sa zasiahlo do subjektívnych práv fyzických alebo právnických osôb. Správny súd preskúmava aj zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému zákon nepripúšťa odvolanie. Pokiaľ ide o konanie a rozhodovanie o žalobách, je správne súdnictvo založené na princípe generálnej klauzuly v zmysle čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorej súdy v zásade môžu a musia preskúmavať všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy. Rozsah právomoci súdov pri preskúvaní správnych rozhodnutí je obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy preskúmavajú. Ide o rozhodnutia, ktoré sú stanovené ustanovením § 248 OSP.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP). Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

V súvislosti s namietaným rozhodnutím ministra ústavný súd opakovane konštatuje, že takéto rozhodnutie ministra (o dočasnom pozastavení funkcie sudcu) treba považovať za individuálny správny akt, pričom jedným zo základných práv dotknutého subjektu je možnosť domôcť sa svojich práv na príslušnom orgáne v rámci správneho konania, resp. na súde. V tomto smere bez potreby podrobnejšej argumentácie poukazuje ústavný súd tak na

svoju rozhodovaciu činnosť (napr. III. ÚS 200/05, I. ÚS 91/04), ako aj rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. I Sž-o-NS 159/2005, 6 Sžo 76/2007, M-Sždov7/03, 2 Sžo 78/2007, 8 Sžo 114/2008).

Podľa názoru ústavného súdu – vychádzajúc z už uvedeného – na rozhodnutie ministra podľa § 22 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) o dočasnom pozastavení funkcie sudcu sa vzťahuje zákon o správnom konaní, keďže zákon o sudcoch výslovne nevylučuje aplikáciu Správneho poriadku a nemá ani osobitnú procesnú úpravu procesného postupu, ktorého výsledkom je vydanie aktu ovplyvňujúceho právne postavenie sudcu, ktorým rozhodnutie ministra o dočasnom pozastavení funkcie sudcu podľa názoru ústavného súdu nesporne je.

Zákonodarca zakotvil v ustanovení § 61 Správneho poriadku právo brániť sa proti prvostupňovému rozhodnutiu podaním riadneho opravného prostriedku, ktorý nazval rozklad. Správny poriadok výslovne ustanovuje, že právomoc rozhodnúť o rozklade má vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

V zmysle ustanovenia § 61 ods. 2 Správneho poriadku o rozklade rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

Je pravdou, že namietané rozhodnutie ministra nemá všetky potrebné náležitosti správneho rozhodnutia (na toto poukazoval tiež sťažovateľ) ani neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku – rozklade, avšak samotná táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu nespôsobuje nulitu tohto rozhodnutia.

Právoplatné rozhodnutie ministra ako vedúceho ústredného orgánu štátnej správy, ktorý rozhoduje o rozklade na základe návrhu rozkladovej komisie, podlieha preskúmvacej právomoci súdu na základe podanej žaloby (§ 247 a nasl. OSP).

8. Z uvedeného vyplýva, že vo veci sťažovateľa je (bolo) možné podať opravný prostriedok (rozklad) a následne aj žalobu na všeobecnom (správnom) súde. Táto právomoc správneho orgánu, resp. všeobecného súdu, rešpektujúc zásadu subsidiarity, predchádza konaniu a rozhodovaniu ústavného súdu. Túto právomoc správneho súdnictva (správneho orgánu v rámci podaného rozkladu) nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti rozhodnutiu ministra po jej predbežnom prerokovaní v senáte odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu (konanie pred správnym súdom, pozn.) a pre jej neprípustnosť (možnosť podania rozkladu, pozn.) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Uvedené závery ústavného súdu o dôvodoch odmietnutia sťažnosti (bod 8) platia aj v súvislosti s namietaným uznesením súdnej rady, pretože jadro námietok sťažovateľa (bod 7) spočívalo v nezákonnosti rozhodnutia ministra, pričom ani rozhodovanie súdnej rady nemalo žiadny vplyv na zistené dôvody odmietnutia sťažnosti (možnosť podania rozkladu a následne žaloby na správnom súde). Inými slovami, ani skutočnosť, že súdna rada rozhodovala o návrhu sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu (§ 22 ods. 5 zákona o sudcoch), nič nezmenila na záveroch uvedených v bode 8.

Ústavný súd už vo viacerých veciach (napr. I. ÚS 83/06, III. ÚS 79/04) zaujal názor, že výsledok hlasovania v súdnej rade (ako samosprávnom orgáne *sui generis*, ktorý vykonáva pôsobnosť aj orgánu verejnej správy, pretože sa podieľa na riadení a správe súdov – I. ÚS 62/06, pozn.) sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť. Ústavná a zákonná úprava nepripúšťa v predmetných súvislostiach ani možnosť odvolania proti rozhodnutiu.

10. Nad rámec už uvedeného ústavný súd pripomína, že rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nie je rozhodnutím konečným, ale iba dočasným, a súvisí v okolnostiach danej veci s disciplinárnym konaním za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu (§ 22 ods. 1 zákona o sudcoch). Dotknutý sudca môže žiadať súdnu radu

zrušiť takéto rozhodnutie opakovane po uplynutí štyroch mesiacov od posledného rozhodovania (§ 22 ods. 5 zákona o sudcoch).

11. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2009